

24.11.2015

Julkinen

IV Vahinko- ja henkivakuutusyhtiöt, Katri Jokinen

Lausuntoyhteenveto henki- ja vahinkovakuutusyhtiön toiminnan aloittamista ja hallintojärjestelmää koskeviksi määräyksiksi ja ohjeiksi

Kooste lausunnoissa esitetyistä kommentteista	Finanssivalvonnan vastaus
Yleisiä kommentteja - Uusi rakenne ja paluu toimialakohtaisuuteen erittäin kannatettavaa - Solvenssi II täysharmonisointi huomioitava –koskee myös sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa -lakien ja asetusten turha toisto poistettu- hienoa -Ehdotamme kappaleen 9 (Sopivuus- ja luotettavuusilmoitukset) siirtoa yleisiin hallintovaatimuksiin (kappale 6) johdonmukaisuussyistä. Samoin ulkoistamista koskeva osuus kuuluu vakuutusyhtiölain yleisiin hallintovaatimuksiin. Tämä toimisi myös siitä syystä paremmin, että toimilupasuudessa viitataan vain yleiseen hallintojärjestelmään. (FK) -Käyttäjystävällisyyden parantamiseksi ehdotamme, että MOK:iin lisättäisiin linkit suoraan EU-asetuksiin sekä EIOPAn ohjeisiin (FK) -EK kannattaa ehdotettu vakuutusyhtiölain (VYL) järjestyksen seuraamista myös Fivan määräys- ja ohjekokoelmassa. -EK pitää onnistuneena ratkaisuna siirtymistä takaisin toimialakohtaiseen sääntelyyn (EK) -Ministeriö kannattaa vakuutusyhtiöitä koskevien määräysten yhdistämistä yhteen esitykseen, koska se helpottaa määräysten ja ohjeiden löytämistä sekä selkeyttää sääntelyä -Ministeriö kiinnittää teknistä huomiota joihinkin lakiviittauksiin (STM)	Finanssivalvonta on sinänsä asiallisesti samaan mieltä, mutta ei katso ehdotettua muutosta kuitenkaan tarkoituksenmukaiseksi. Sekä sopivuus- ja luotettavuusilmoitus että ulkoistamisilmoitus katsotaan selkeiksi omiksi kokonaisuuksiksi, joista on hyvä olla omat lukunsa. Näitä myös yhtiön käytännössä joutuvat soveltamaan usein. Selkeyden vuoksi tehdään kuitenkin asianmukainen viittaus toimilupalukuun. Ehdotus on sinänsä kannatettava, mutta muun muassa mahdollista lisäselvitystä edellyttävän teknisen toteutuksen vuoksi ehdotusta ei voida tässä yhteydessä toteuttaa. Finanssivalvonta on täsmentänyt MOK:a tehtyjen ehdotusten mukaan.

24.11.2015

Julkinen

IV Vahinko- ja henkivakuutusyhtiöt, Katri Jokinen

FK: Luku 4: Toiminnan aloittaminen Kappale 4.1 (4): Viimeinen kohta – voisiko tässä olla tarkempi viittaus lain nimenomaisiin pykäliin, sekä asetuksiin? Kappale 4.2: Pitäisikö tässä kappaleessa keskittyä vain itse menettelyn muodollisuuksiin ja vasta seuraavassa kappaleessa mennä lakitasoihin vaatimuksiin ja asetustason vaatimuksiin? Jos asetuksiin halutaan tässä viitata, asiakokhtaan tulisi lisätä myös lakitason viittaukset laissa vaadittuihin selvityksiin (pelkkä asetustason viittaus jää puutteelliseksi). Lakitaso tulee kyllä mainituksi seuraavassa kappaleessa, mistä syystä tässä kohdassa laki ja asetusviittaukset voisi jättää pois kokonaan ja keskittyä vain itse prosessiin. Kappale 4.5: VYL 2:3 §:n 4-kohdan mukaan vakuutusyhtiön on annettava selvitys siitä, että yhtiö pystyy toimimaan 6 luvun mukaisen hallintojärjestelmän edellyttämällä tavalla. Tämä on tietysti lähtökohta. Pitäisikö se kuitenkin mainita tässä erikseen? Muuten viittaus MOK 6 lukuun jää hieman irralliseksi kokonaisuudesta. MOK 6 luvussa on itse asiassa tarkalleen ottaen vain kansalliset ohjeet mm. jatkuvuus- ja valmiussuunnittelusta, ulkoistamisesta ja asiakkaan tunnistamis- ja tuntemisjärjestelmä, mitkä tulisi ilmeisesti tämän mukaan huomioida toimilupahakemuksessa? MOK 6 luvussa palkitsemisjärjestelmää koskeva osuus on vain maininta asiaa koskevasta lakipykälästä ja EU-asetuksesta. Olisiko informatiivisempaa viitata ensin VYL 2:3 §:n 4 kohtaan ja todeta, että MOK 6 luvussa on lisäksi kansalliset ohjeet em. aiheista? Ehdotus olisi yhteensopiva myös kappaleen otsikon kanssa ”Yleiset hallintovaatimukset, johtaminen ja hallintojärjestelmä”. Muuten tulisi vielä pohtia, onko kaikki MOK 6 luvun kansalliset ohjeet toteutettavissa toimilupaa haettaessa? (FK)	Finanssivalvonta katsoo, että ehdotettu muutos ei ole tarkoituksenmukainen. Tekstissä käytetty yleinen viittaus lainsäädäntöön kattaa sääntelyn laajasti sekä vähentää mahdollista myöhempää päivitystarvetta. Finanssivalvonta on täsmentänyt MOK:a ehdotuksen mukaan. Finanssivalvonta on täsmentänyt MOK:a ehdotuksen mukaan.
---	---

24.11.2015

Julkinen

IV Vahinko- ja henkivakuutusyhtiöt, Katri Jokinen

6. Luku Yleiset hallintovaatimukset FK pitää erinomaisena, että turha hallintosääntelyn toisto on poistettu kokonaan MOK-luonnoksesta. Voisiko kappaleen 6 alussa todeta johdantona lisäksi, että tässä osiossa annetaan vielä tarkemmat kansalliset ohjeet asiakokonaisuuksista, joihin Fivalla on määräyksenantovaltuudet tai joista Fiva katsoo tarpeelliseksi antaa ohjeita? Kohta 6.1 (7): Valtioneuvoston päätös on valtioneuvoston ministeriöille ja niiden alaiselle hallinnolle antamaa ohjausta eikä sen avulla voida perustaa viranomaisille uusia toimivaltuuksia tai asettaa lisävelvoitteita toimialalle. Vakuutusalan pooli on yhteistyö- ei sääntelyfoorumi. Kyseinen ohje kuvaa hyviä käytänteitä ja havainnollistaa lakiin tai lakiin sisältyvän valtuutuksen nojalla annettuihin viranomaismääräyksiin perustuvia velvoitteita, muttei aseta sitovia velvoitteita toimijoille. Ehdotamme kohtaan uudeksi muotoiluksi: <i>"Valtioneuvoston 5.12.2013 antamassa päätöksessä huoltovarmuuden tavoitteista sekä Vakuutushuoltopoolin antamissa varautumisohjeissa asetetaan kuvataan varautumisen tavoitteet sekä annetaan yksityiskohtaisempia ohjeita poikkeusoloihin varautumisesta".</i> Kohdat 6.1 (8 ja 15): FK ehdottaa kohtien yhdistämistä, tai ainakin turhan toiston poistamista jälkimmäisestä kohdasta. Molemmissa sisältönä on jatkuvuussuunnitelman päivittäminen ja testaus. Kohta 6.1 (11): FK pitää parempana lähtökohtana liiketoimintaprosessien toipumista. Osana sitä toimijoiden tulee suunnitella ja varmistaa kriittisten tietojärjestelmien toipuminen ko. prosesseille määriteltujen toipumisaikojen puitteissa. FK ei pidä tarpeellisena tehdä ja ylläpitää tarkeysluettelo. Ennenmin järjestelmät voisi asettaa kriittisyysluokkiin, joissa on erilaiset toimintamallit toipumiselle. Eikö kohdan 10 prosessien kuvaaminen kerro jo saman asian korkeammalla tasolla?	Finanssivalvonta katsoo, ettei ehdotettu muutos ole tarkoituksenmukainen. Määräykset ja ohjeet on kirjoitettu Fivan noudattamaan kirjoitusasuun. MOK:aan tulevat määräykset ja ohjeet ovat kansallisia eikä asiaa katsota tarpeelliseksi erikseen korostaa. Finanssivalvonta on täsmentänyt MOK:a ehdotuksen mukaan Finanssivalvonta on täsmentänyt MOK:a. Kohdan 15 sisältö on siirretty kohtiin 9 ja 10. Kohtien 8 ja 9 esitysjärjestystä on vaihdettu. Jatkuvuussuunnitelmien päivitys ja testaaminen on eriytetty omaksi kohdaksi (10). Finanssivalvonta pitää tärkeänä, että myös järjestelmien ja sovellusten toipumisajat määritellään hyväksytyn tarkeysjärjestyksen puitteissa.
---	--

24.11.2015

Julkinen

IV Vahinko- ja henkivakuutusyhtiöt, Katri Jokinen

Kohta 6.1 (13): Määräyksessä on jatkuvuussuunnitelman ydin – tulisiko siirtää jopa ensimmäiseksi määräykseksi? FK kiinnittää lisäksi huomiota kriisiviestinnän keskeiseen osaan jatkuvuudenhallintaa, mutta sen suunnittelu koskee viestinnän organisointia, vastuuta, kanavia ja prosessia. Viestinnän substanssi määräytyy tilannekohtaisesti eikä sen ohjaaminen jatkuvuussuunnitelmien kautta ole mahdollista. Kohta 6.1 (14): FK toteaa, että kohdan ulkoiseen palveluntarjoajaan liittyvät kysymykset pitää huomioida palvelu- ja ulkoistussopimuksissa sekä niiden auditointi-ym. kriteereissä. Yleisellä tasolla järjestelyjen kattavuutta voidaan arvioida esim. harjoituksissa, mutta jatkuvuussuunnittelun lähtökohtana pitää olla se, että nämä asiat on hoidettu asianmukaisesti. Lisäksi FK huomauttaa, että Solvenssi II-hengen mukaisesti palveluntarjoajien toiminnan häiriöihin varautuminen sisältää häiriöiden kriittisyyden arvioinnin ja priorisoinnin. Kohta 6.2: FK pitää periaatteessa hyvänä, että lain turha toisto on kohdasta poistettu. Toisaalta ehdotamme kohdan poistamista, sillä tässä todetaan laki ja asetus, mitkä ovat pakottavaa sääntelyä eivätkä sinänsä kuulu osaksi MOK:ia. Kohta 6.3: Myös tässä kohdassa todetaan laki ja siihen liittyvä asetus. FK ehdottaa kohtaa poistettavaksi.	Kohdan ensimmäinen lause on poistettu ja muutoin se on siirretty kohtaan 9. Finanssivalvonnan kannan mukaan jatkuvuussuunnitelmissa tulee asettaa poikkeustilanteiden toimivalle viestinnälle perusvaatimukset. Ulkoistamiseen liittyvä sääntely on komission asetuksessa. Kohdan viimeinen lause on poistettu. Finanssivalvonta on täsmentänyt MOK:a ehdotuksen mukaan. Finanssivalvonta on täsmentänyt MOK:a ehdotuksen mukaan.
7 Kirjanpidollisen vastuuvelan laskuperusteet Kohta 7.1 (3) Kohdan tavoitteena lienee saada selville miten vastuuvelka on laskettu esim. välitilinpäätökseen. Tästä syystä ehdotamme muotoilua täsmennettäväksi seuraavasti <i>"Laskuperusteiden tulisi sisältää myös yhtiön käyttämät vastuuvelan laskentaperiaatteet, silloin kuin vastuuvelka on arvioitava muulloin kuin tilinpäätöshetkellä"</i>	Finanssivalvonta on täsmentänyt MOK:a ehdotuksen mukaan.
9 Sopivuus- ja luotettavuusilmoitukset FK ehdottaa koko kappaleen siirtämistä osaksi yleistä hallintojärjestelmää koskevaa osuutta (kappale 6). Näin MOK-rakenne vastaisi vakuutusyhtiölain rakennetta ja	Kts. Finanssivalvonnan vastaus kohdassa "Yleisiä kommentteja".

24.11.2015

Julkinen

IV Vahinko- ja henkivakuutusyhtiöt, Katri Jokinen

samalla toimilupavaiheen viittaus MOK 6 lukuun kattaisi myös sopivuus- ja luotettavuusilmoitus-osion. Kohdat 9.2 (8 ja 9): FK kiinnittää huomiota vaatimukseen toimittaa ilmoitukset toimitusjohtajan, toimitusjohtajan sijaisen tai keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden kelpoisuudesta Fivalle ennen kuin ko. henkilö aloittaa toimessaan. Vakuutusyhtiölain 6 luvun 4 § 4 momentissa ja 9 § 3 momentissa säädetään, että yhtiön on ilmoitettava muutoksista viipymättä Fivalle. Huomattavaa on myös se, että kohta 9.2 (6) jo velvoittaa yhtiöitä informoimaan Fivaa henkilöiden kelpoisuudesta viipymättä nimityksen tapahduttua. Näin ollen kohtien 8 ja 9 ehdotettu teksti ylittää vakuutusyhtiölain veloitteen viipymättä ilmoittamisesta. Kohta 9.2 (11): Listauksen neljännessä kohdassa tulisi lukea <i>"selvitys siitä, että yhtiö henkilö hallitsee itseään ja omaisuuttaan"</i>. Lisäksi FK kiinnittää huomiota listauksen kuudenteen kohtaan (fit & proper). EIOPAn hallintojärjestelmään liittyvät ohjeet edellyttävät, että yhtiö tekee fit&proper-arvioinnin. Missä viranomaiset tällaista arviointia tekevät?	Finanssivalvonta katsoo, ettei ehdotettu muutos ole tarkoituksenmukainen siltä osin kun se koskee ilmoituksen toimittamisajankohtaa toimitusjohtajan tai hänen sijaisensa osalta. Fiva katsoo, että kohdassa 8 todettu ilmoituksen toimittaminen ennen kuin henkilö aloittaa toimitusjohtajan tehtävässä ei ole asiallisesti ristiriidassa kohdassa 6 todetusta "viipymättä nimityksen tapahduttua". Kohdassa 8 täsmennetään ilmoitusajankohtaa. Fiva katsoo, että toimitusjohtajalla on yhtiöissä niin keskeinen asema, että on perusteltua tutkia ko. toimeen nimitetyn henkilön kelpoisuus ennen kuin henkilö aloittaa tässä tehtävässä. Vastaava määräys on jo ollut olemassa aikaisemmassa MOK:ssa eikä tässä näin ollen olla muuttamassa käytäntöä. Kohta 9 voidaan poistaa, keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden osalta ei ole ilmoituksen ajankohdan erityistarvetta. Finanssivalvonta on muokannut MOK: ehdotuksen mukaan. Kyse on tilanteesta, jossa ko. henkilölle on jo aikaisemman tehtävänsä puitteissa tehty f&p arvio toisen valvovan viranomaisen toimesta esim. hän on jo toisessa ETA maassa toimivan yhtiön hallituksen jäsen.
Luku 10 Tietojärjestelmien ja tietoturvallisuuden järjestäminen osana operatiivisen riskin hallintaa sekä tietojen ilmoittaminen Fivalle	

24.11.2015

Julkinen

IV Vahinko- ja henkivakuutusyhtiöt, Katri Jokinen

Kohta (3): FK muistuttaa, että tässä on kuitenkin huomioitava SII-täysharmonisaatio, joka koskee myös sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa. Kohta 10.1.2.1 (16): FK kiinnittää huomiota, että määräyksen mukainen tietojärjestelmien tapahtumien aukoton jäljittäminen on iso vaatimus – esimerkiksi katselut; miten täsmällisesti pitää jäljittää mitä katseltiin. Tätä toteutettaessa on otettava perusteellisesti huomioon henkilötietojen käsittelyyn liittyvät seikat ja yksityisyyden vaatimukset. Kohta 10.1.2.2 (20): FK pitää määräystä kohtuuttomana. Kaikkia verkossa olevia ja liikkuvia tapauksia ei voi tunnistaa. Määräys olisi parempi muodossa "<i>Tunnistetut tapaukset on analysoitava...</i>". FK:n ehdotus; Kohta siirrettäisiin ohjeeksi kohtaan 10.1.2.5 Tietoturvallisten palveluiden kehittäminen. Kohta 10.1.2.5 (28): Listan viidennestä kohdasta puuttuu sana. Pitäisi olla "...Järjestelmät on varustettu pääsynvalvontamekanismeilla ja yhtiö on huolehtinut..." FK ei pidä tarkoituksenmukaisena sitä, että ohje listan toiseksi viimeisessä kohdassa mahdollistaa vaatimuksen kerätä tietoa kaikesta käytöstä, mikä tuo valtavia kustannuksia. Kohdat 10.1.2.2–10.1.2.5: FK huomauttaa, että riskienarviointiin viitataan useassa eri kohdassa (mm. 19, 25, 26 ja 28). Näitä olisi hyvä selkeyttää ja kerätä loogisesti yhteen. Myös jatkuvuusasioihin palataan uudelleen kohdan 28 listauksen kolmannessa ja 11. alakohdissa. Kohta 10.1.4 (37): FK kiinnittää huomiota siihen, että euromääräinen raja ei sovi vakuutustoiminnassa ilmenneistä tappiotapahtumista raportoimiseen. Epäselvien vahinkojen tutkinta pitkin oikeusprosesseineen kestää useita vuosia. Tappioiden määrää ei siten voida tietää tarkasti.	Finanssivalvonnan määräysten ulottuvuus on rajattu siten, että Solvenssi II harmonisaation vaatimuksia ei loukata. Vaatimusta tietojärjestelmiin pääsyn jäljittämisestä voidaan soveltaa suhteellisuusperiaatetta noudattaen. Vaatimuksen ei katsota edellyttävän yksityisyyden suojaa koskevien säännösten loukkaamista. Vaatimusta voidaan soveltaa suhteellisuusperiaatetta noudattaen käytännön tilanteissa Puuttuva sana lisätty. Kohta 28 on annettu ohjeena ja sitä tulee soveltaa tarkoituksenmukaisesti käytännön tilanteiden mukaan. Määräysten ja ohjeiden rakenteen vuoksi riskiarviointeja koskevia kohtia ei ole käytännöllistä esittää samassa yhteydessä. Kohdan 28 listan kolmas kohta on poistettu ja kohtaa 11 on muokattu. Tietoturvallisten palveluiden kehittämisen yhteydessä on tarpeellista tuoda esiin myös jatkuvuussuunniteluun liittyvä näkökohtia Finanssivalvonta pitää selkeämpänä kriteerinä euromääräistä rajaa. Muutetun tekstin tieto tulisi antaa arvioidusta tappion määrästä.
---	--

24.11.2015

Julkinen

IV Vahinko- ja henkivakuutusyhtiöt, Katri Jokinen

FK ehdottaa uudeksi muotoiluksi: <i>"ilmenneistä viidestä merkittävimmästä operatiivisen riskin tappiotapahtumasta."</i>	
--	--